

จดหมายถึงบรรณาธิการ

จุกจุก...สลายหินปูนที่สันเท้า

อาจารย์รัตนา วงศ์ชูพันธ์

อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

การนวดเป็นวิธีการรักษาทางเลือกที่น่าสนใจ เมื่อมีอาการเจ็บปวดตามร่างกาย ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับอาการที่ปรากฏ^{1,2} ผู้เขียนตั้งใจบอกเล่าประสบการณ์ตรงที่ได้รับการรักษาโดยหมอแผนโบราณคนหนึ่ง ที่มีวิธีการรักษาแตกต่างจากการนวดแผนไทยและไม่เรียกร้องสิ่งใดตอบแทน เพื่อเผยแพร่และเป็นประโยชน์กับบุคคลอื่นที่ได้อ่าน ซึ่งอาจจะลองปรึกษา รักษาและ/หรือบอกต่อคนใกล้ชิด

เมื่อประมาณสองปีที่ผ่านมา ผู้เขียนมีอาการเจ็บบริเวณสันเท้าซ้าย และไม่สามารถลงน้ำหนักที่สันเท้าได้เลย ซึ่งส่งผลให้เดินไม่เต็มเท้าเหมือนคนพิการอยู่หลายเดือนโดยไม่ทราบสาเหตุที่แท้จริง เริ่มต้นผู้เขียนคิดว่าเกิดจากเส้นยึด เพราะสังเกตได้จากการที่ผู้เขียนไปเดินเพื่อออกกำลังกาย อาการเจ็บบรรเทา อย่างไรก็ตามการออกกำลังกายโดยการเดินต่อเนื่องกันหลายวันไม่ทำให้อาการหายไป

ผู้เขียนได้รับการแนะนำให้ลองรับการรักษาด้วยการนวดแผนไทย ณ สถานบริการนวดของการแพทย์แผนไทยที่หาได้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่ว่าจะเป็นการนวดฝ่าเท้า การนวดเพื่อรักษาอาการ และการนวดทั่วไป ซึ่งใช้เวลาอย่างน้อย 1 ชั่วโมงในแต่ละครั้งที่รับการนวด ผู้เขียนพยายามสังเกต

อาการว่าดีขึ้นหรือไม่ ผลปรากฏว่า ทุกครั้งหลังจากรับการนวดฝ่าเท้า และการนวดเพื่อรักษาอาการ อาการเจ็บที่สันเท้าไม่ลดลงเลย นอกจากนี้ครั้งใดที่รับการนวด ผู้เขียนจะมีอาการระบมบริเวณที่เจ็บ หลังจากได้รับการนวด และบางครั้งมีไข้จากการนวดตามมาด้วย ประเด็นนำเสนอจากประสบการณ์ตรงนี้เป็นคำถามที่น่าสนใจในการหาคำตอบ ซึ่งสอดคล้องกับบทความหนึ่ง³ ที่ให้ข้อสังเกตเชิงสร้างสรรค์ว่า วงการแพทย์แผนไทยควรช่วยกันหาคำตอบเกี่ยวกับการลดความเจ็บปวดทรมานระหว่างการนวดรักษา

เมื่อการนวดแผนไทยไม่ได้ผล ผู้เขียนพยายามออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องโดยการเดิน เนื่องจากผู้เขียนรู้สึกว่าการดีขึ้นในบางครั้ง และคิดว่าน้ำหนักตัวที่ลดลงอาจจะช่วยทำให้อาการดีขึ้นตามลำดับ อาการเจ็บแบบที่เรียกว่า “เป็นๆ หายๆ” อยู่หลายเดือน หลังจากพยายามแล้วทุกวิถีทางหากรู้สึกเจ็บมาก ก็รับประทานยาแก้ปวดเป็นครั้งคราว ทั้งๆ ที่รู้นั่นคือการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ

วันหนึ่ง ผู้เขียนได้รับการแนะนำจากรุ่นพี่ที่นับถือคนหนึ่งว่า มีหมอคนหนึ่งชื่อ ถวิล อยู่จังหวัดพังงา สามารถรักษาอาการเจ็บปวดตามร่างกายได้

ผลมาแล้วหลายราย เมื่อฟังข้อมูลเบื้องต้นดังนี้แล้ว ผู้เขียนจึงตัดสินใจว่า “ลองดู” วันที่ไปถึงมีคนรออยู่จำนวนหนึ่ง เมื่อบอกอาการ หมอบอกว่าเกิด “หินปูนเกาะ” สันเท้าด้านใน ซึ่งมองไม่เห็น แต่จะเจ็บและลงสันเท้าไม่ได้ หมอบอกว่ารักษาได้ ผู้เขียนนั่งรอคิวและได้รับการรักษาโดยใช้หัวแม่เท้ากดบริเวณหลังเท้า ความรู้สึกเหมือนมีอะไรบางอย่างบริเวณที่เจ็บ แตกออกเป็นเสียงๆ หลังจากนั้นหมอนำน้ำมันนวดบริเวณที่กด เป็นอันเสร็จสิ้นกระบวนการรักษา ก่อนกลับหมอบอกว่าจะรู้สึกปวดลึกลง คื่นแรกหลังรักษา และก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ ต่อมาในวันรุ่งขึ้นรับการรักษาแบบเดิมอีกครั้ง มีอาการปวดหนึบๆ แต่ไม่เจ็บ หมอถวิลบอกว่าให้มารับการรักษาให้ครบ 3 ครั้ง คือในวันรุ่งขึ้นอีกครั้ง สิ่งที่น่าสนใจคือ หมอถวิลใช้เวลาไม่ถึง 1 นาทีในการรักษาแต่ละครั้ง โดยรวมทั้งสามครั้งไม่เกิน 3 นาที 3 วันติดต่อกัน โดยปราศจากการระบมหรือเจ็บปวดระหว่างและหลังการรักษา ต่อมาอีกหนึ่งเดือนอาการปวดหนึบๆ ซึ่งไม่มากนัก ได้หายเป็นปกติทั้งโดยไม่มีทันสังเกตและไม่สามารถบอกได้ว่าหายสนิทเมื่อไร ปัจจุบันผู้เขียนสามารถเดินและวิ่งได้เป็นปกติและไม่มีอาการใดๆ หลงเหลืออยู่เลย

รูปแบบการรักษาของหมอถวิล มีดังนี้ หมอจะตรวจอาการก่อนลงมือรักษาว่ารักษาได้หรือไม่ และรักษาอย่างไร ถ้าวินิจฉัยแล้วสามารถรักษาได้ หมอก็จะอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงขั้นตอนการรักษา ในการรักษาครั้งแรกต้องต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง ภายใน 3 วันติดต่อกัน แต่หากผู้ป่วยมีอาการมาก อาจจะต้องใช้จำนวนครั้งมากขึ้นก็ได้ โดยใช้วิธีการรักษาแบบเดียวกัน และไม่มีการเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการรักษาใดๆ ทั้งสิ้น หมอถวิลเปิดบ้านรักษาทุกวัน

ยกเว้นวันพระ ตั้งแต่เวลา 07.45 น. ถึง 17.00 น. และมีช่วงพัก 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 12.00 น. ถึง 14.00 น. ตำแหน่งที่อยู่ของปราชญ์ชาวบ้านคนนี้ คือ ตำบลลำแก่น อำเภอย้ายเหมือง จังหวัดพังงา

จากคำกล่าวที่ว่า “ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ” ยังเป็นความจริงที่ทุกคนยอมรับและตระหนักถึงการมีสุขภาพดีกันถ้วนหน้า ผู้เขียนเชื่อว่าอย่างนั้น ประโยชน์จากการบอกต่อด้วยความปรารถนาดีครั้งนี้เป็นอย่างหนึ่งที่สำคัญมาก คือ การยกย่องคนที่มีจิตใจดี และทำดี ซึ่งถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า ในสังคมไทย ตามคำกล่าวของท่านพุทธทาสภิกขุที่ว่า “คนดีสำคัญกว่าทุกสิ่ง”

เอกสารอ้างอิง

1. ภาณุภรณ์ จันทเพ็ชร. อัตราของอาการปวดหลังในนักศึกษาแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 2554; 9(2):123-28.
2. วิศรุต บุตรภาส และวิชัย อึ้งพินิจพงศ์. การนวดไทยสำหรับผู้ป่วยที่มีภาวะสะบักจม. วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 2555;10(2):87-91.
3. วิชัย โชควิวัฒน์. ประสบการณ์การนวดรักษาไหล่ติด. วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 2555; 10(2):148-51.

เรียน อาจารย์รัตน วงศ์พันธุ์

เรื่องนี้เป็น “เรื่องเล่า” ที่น่าสนใจ แต่ถ้าเป็นเพียงเรื่องทำนอง “เขาเล่าว่า” น่าที่ผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี จะลงไปศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง และข้อสรุปที่เป็นประโยชน์ต่อไป